

برادران

جان فاستر دالس، آلن دالس

و

جنگ جهانی پنهانی آن‌ها

استیون کینزر

ترجمه: شهریار خواجهان

نشر اختران

سرشناسه	Kinzer, Stephen	: کینزر، استیون
عنوان و نام پدیدآور	: برادران جان فاستر دالس، آلن دالس، و جنگ جهانی پنهانی آن‌ها / استیون کینزر؛ مترجم شهریار خواجهیان.	
مشخصات نشر	: تهران : اختران، ۱۳۹۹.	
مشخصات ظاهری	: ۵۲۰ ص. : ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۷-۲۳۶-۱	
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا		
یادداشت	: عنوان اصلی: <i>The brothers : John Foster Dulles, Allen Dulles, and their secret world war.</i>	
موضوع	: دالس، جان فاستر، ۱۸۸۸ - ۱۹۵۹ م. Dulles, John Foster	
موضوع	: دالس، آلن ولش، ۱۸۹۳ - ۱۹۶۹ م. Dulles, Allen	
موضوع	: سازمان سیا -- کارمندان و کارکنان - سرگذشتنامه	
موضوع	: Officials and employees - Biography-United States. Central Intelligence Agency	
موضوع	: Statesmen - United States - Biography سرگذشتنامه	
موضوع	: Spies - United States - Biography سرگذشتنامه	
موضوع	: Cabinet officers - United States- Biography سرگذشتنامه	
موضوع	: سازمان اطلاعاتی - ایالات متحده - تاریخ - قرن ۲۰.	
موضوع	: Intelligence service - United states - History - 20th century	
موضوع	: United States - Foreign relations - 1953-1961. ۱۹۵۳-۱۹۶۱ م.	
شناسه افزوده	: خواجهیان، شهریار، ۱۳۳۱ - ، مترجم	
رده بندی کنگره	: ۳۳۰۱۱۰۰۹۲۱	
رده بندی دیویی	: ۳۳۰۱۱۰۰۹۲۱	
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۰۱۱۰۰۹۲۱	

نشر اختران

برادران

جان فاستر دالس، آلن دالس، و جنگ جهانی پنهانی آن‌ها

استیون کینزر

مترجم: شهریار خواجهیان

ویراستار: رامین کریمیان

طراح جلد: بهزاد خورشیدی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی و چاپ: چکاد

کارگر جنوبی - خیابان روانمهر - پلاک ۱۵۲ ط ۱ تلفن: ۶۶۴۱۰۳۲۵ و 090Akhtaran فروشگاه: ۶۶۴۱۱۴۲۹

www.akhtaranbook.ir - Insta.: akhtaranpub - akhtaranbook@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۷-۲۳۶-۱

همه حقوق محفوظ است

بها: ۸۰۰۰۰ تومان

فهرست

۱۱.....	مقدمه
	بخش یکم: دویرادر
۱۷.....	۱. اتفاقات ناگفتنی
۵۷.....	۲. آلودگی محیط
۹۳.....	۱. تیره، تیره، دالس
۱۲۵.....	۴. آن ردک و استریتی
	بخش دوم: شمس
۱۶۵.....	۵. درویش اسرار سماع با تحصیلات دانشگاهی
۲۰۳.....	۶. روراست‌ترین سرفدا، سمونسم
۲۴۹.....	۷. تعامل بی نظیر بیرحمی و بی‌بهری
۳۰۳.....	۸. رئیس جمهورِ سرمست
۳۴۵.....	۹. آن رادیکالِ بلند بالای ریش‌بری
۳۹۵.....	۱۰. قَدَر قدرتِ ریشو
	بخش سوم: یک قرن
۴۲۹.....	۱۱. صورتی از خدا
۴۵۳.....	یادداشت‌ها
۴۸۱.....	کتابشناسی
۴۹۵.....	نمایه
۵۱۵.....	قدردانی

مقدمه

۲۴ مارس ۱۹۵۹ که جان فاستر دالس درگذشت، ملتی در عزای عزیز از دست رفته‌ای به سوگ نشست، سوگی که از زمان مرگ فرانکلین روزولت در چهارده سال پیش از آن سابقه نداشت. هزاران تن در بیرون کلیسای جامع واشینگتن صف بستند تا از کنار میزی که تابوت وی بر آن گذاشته شده بود رد شوند و با او ابرام کنند. شخصیت‌های جهانی از جمله کنراد آدنایر، صدراعظم آلمان غربی و چیانگ کای‌شک، رئیس جمهوری تایوان، پیشاپیش دیگران در مراسم تسلیع پیکر وی حضور یافتند. شبکه‌های خبری ای‌بی‌سی و سی‌بی‌اس برنامه‌های ویژه‌ای به شکل زنده پخش کردند. بسیاری از بینندگان، همان‌طور که رئیس بزرگ آیزنهاور در رثای وی گفت، باور داشتند که جهان «یکی از مردان حقیقتاً بزرگ، زمان» را از دست داده است.

دو ماه بعد، آیزنهاور فرمانی را امضا کرد که طبق آن، در بزرگداشت این چهره والا مقام، فرودگاه بسیار بزرگ جدیدی که در چنتیلی ویرجینیا ساخته می‌شد به نام او فرودگاه بین‌المللی دالس نام‌گذاری شود.

این شور و شوق اما وقتی فرونشست که آیزنهاور در ۱۹۶۱ کاخ سفید را ترک کرد. رئیس‌جمهور جدید، جان اف. کندی، نمی‌خواست که نام یک ستیزه‌جوی خشن جنگ سرد روی یک بنای فوق مدرن آمریکای آینده گذاشته شود. اما راه این را هم باز گذاشت که یکی از پایانه‌های فرودگاه به نام دالس شود.

این اقدام کندی طرفداران دالس را به تکاپو واداشت. یکی از آن‌ها برادر او آلن بود که نزدیک به یک دهه سی‌ای‌ای (سازمان اطلاعات مرکزی ایالات متحده / سیا) را اداره کرده بود. فشار بر کندی افزایش یافت و او از موضعش

کوتاه آمد. سرانجام، در ۱۷ نوامبر ۱۹۶۲، کندی، در حضور آیزنهاور و آلن دالس، رسماً فرودگاه بین‌المللی دالس را افتتاح کرد.

کندی در سخنان خود گفت: «چه بجاست که اینجا به نام وزیر خارجه [پیشین] دالس نام‌گذاری شود. وی عضو خانواده‌ای استثنایی بود: برادر وی، آلن دالس در بسیاری از دولت‌ها، به گمانم از دوران ریاست جمهوری هوور تا این رئیس جمهوری، به این کشور خدمت کرد؛ جان فاستر دالس در ۱۹۵۹، به شکلی تقریباً غیرعادی منشی هیئت نمایندگی چین در کنفرانس لاهه و کسی بود که تقریباً به همه دولت‌های ما از آن زمان تا سال مرگش در ۱۹۵۹، دایی آن‌ها، آقای لنسینگ، وزیر خارجه بود؛ پدر بزرگ آن‌ها، آقای فاستر نیز وزیر خارجه بود. من کم‌تر خانواده و یقیناً هم‌عصرانی را می‌شناسم که چنین خدمات برجسته و ایثارگرانه‌ای به کشورشان کرده باشند.»

آنگاه، کندی در آنچه می‌نام «بری کوتاهی شد که در سراسر جهان آن را دیدند، پرده‌ای را کنار زد» از قلب نمادین فرودگاه رونمایی کرد — تندیس نیم‌تنه بزرگ‌تر از اندازه واقعی جان فاستر دالس. این تندیس بر روی ستون بلندی مشرف بر حوضچه آینه‌ای خاطره‌انگیزی در مرکز فرودگاه قرار داشت که معمار آن، ایرو سارینن، امیدوار بود روح و روان مسافران خسته از سفر را آرام سازد.

نیم قرن پس از آن که مرگ دالس آمریکایی‌ها را در بهت و حیرت فرو برد، کم‌تر کسی وی را به یاد می‌آورد. برای بسیاری نام وی فقط داعی‌کننده نام یک فرودگاه است و نه چیزی بیش‌تر، حتا آن تندیس نیم‌تنه وی هم پدید شده است.

طی بازسازی‌های دهه ۱۹۹۰، آن حوضچه آینه‌ای فرودگاه بین‌المللی دالس پُر و تندیس نیم‌تنه دالس برداشته شد و وقتی کار بازسازی تمام شد آن را دوباره سر جاییش نگذاشتند و ظاهراً کسی هم متوجه غیاب آن نشد.

من، پس از اندکی پیگیری، سرانجام رد آن را یافتم. زنی که برای اداره فرودگاه‌های واشینگتن بزرگ کار می‌کند ترتیبی داد که آن را ببینم. تندیس نیم‌تنه در یک اتاق کنفرانس خصوصی روبه‌روی صفحه نقاله گردان شماره ۳

قرار داده شده بود. در کنار آن پلاک‌های سپاس از اداره فرودگاه‌ها برای حمایت از مسابقات محلی گلف گذاشته شده بود. تندیس نیم‌تنه دالس با آن چشمان درشت و به‌طرز غریبی محجوب، نشان از هر حالتی داشت جز قهرمانی.

این تندیس نیم‌تنه که رئیس جمهور ایالات متحده در مقابل چشم جهانیان آن را رونمایی کرده بود و اکنون به یک اتاق کم‌تر مورد استفاده در موزه تبدیل شده، دریافت چمدان‌ها انتقال یافته است، بیانگر کاری است که تاریخ با برادران دالس کرده است.

زندگانی‌های که سه سال پس از مرگ جان فاستر دالس منتشر شد تصریح می‌کرد که «این آمیزه‌ای استثنایی از احترام و نفرت را در دوران زندگی‌اش برمی‌انگیخت. راز زبان مرگش، به‌رغم خروش احساسات تأییدآمیز نسبت به او در اواخر عمر، خیره‌وری همچنان مناقشه‌برانگیز و جذاب مانده است.» آن خاطره با سرعت زایل شد. روزنامه‌نگاری در سال ۱۹۷۱ نوشت که اگرچه نام دالس کاملاً فراموش نشده است، «اما به‌یقین بیش‌تر آوازه‌اش از میان رفته است.»

جان فاستر دالس، به نوشته یک زندگینامه‌نویس، «وزیر خارجه‌ای قدرتمند و سرسخت بود که هیچ دولتی که در آن زمان جزو جهانی بود که با حرارت فراوان "جهان آزاد" خوانده می‌شد، جرأت نمی‌کرد تصمیم بین‌المللی مهمی را بدون تأیید و موافقت وی بگیرد.» زنانه‌ی وی، دیگری برادر وی، آلن، را «بهترین مأمور اطلاعاتی که تاکنون وجود داشته است» خواند. آلن، وقتی که در اوج قدرت بود، یک‌بار از خواهرش پرسید: «آیا از مسئولیت‌های من خبر داری؟ من مجبورم آدم‌ها را به جاهایی بفرستم تا کشته شوند. چه کس دیگری در این کشور حق چنین کاری را در زمان صلح دارد؟»

این برادران بی‌همتای قدرتمند، جریان‌های بسیاری به راه انداختند که جهان امروز را شکل داده‌اند. درک این‌که آن‌ها که بودند و چه کردند، کلید کشف ریشه‌های ناپیدای آشوب‌های بزرگ در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین است.